

Virksomhedsundersøgelse Fyn 2023

En måling med fynske virksomheder og betydningen af de aktuelle forhold i verden (inflation, energikrise, Ukraine-konflikt m.v.).

Maj 2023

FORORD

En række forhold i verden i dag har indflydelse på danske virksomheder og deres forretning. Formålet med virksomhedsundersøgelsen 2023 er at undersøge hvad, der har størst indflydelse på de fynske virksomheder for tiden. Undersøgelsen afdækker også hvilken økonomisk konsekvens forholdene måtte medføre. Derudover belyses hvilke primære behov virksomhederne har for at understøtte og udvikle forretningen.

Undersøgelsen er en opfølgning på en tilsvarende måling fra 2022, samt på udvalgte parametre fra Erhvervshus Fyns tracking-måling under coronapandemien i 2020 og 2021. Herved kan det afdækkes, hvordan de aktuelle verdensforhold må have udviklet sig siden 2022, og hvordan det er gået på de øvrige områder siden coronapandemien.

Undersøgelsen er gennemført på tværs af brancher og er dermed repræsentativ blandt fynske virksomheder.

Virksomhedsundersøgelsen 2023 stiller disse spørgsmål:

- Hvilke syv forhold har størst indflydelse på virksomhedernes forretning for tiden.
- Nu og her effekt på omsætning, eksport og medarbejdere, som følge af det primære forhold.
- Vurdering af samlet effekt på omsætning i hele 2023 (sammenlignet med året før).
- Top 3 prioritering af de syv forhold og hvilken indflydelse de forventes at have på virksomhedernes forretning på lidt længere sigt.
- Hvad er virksomhedernes behov for at kunne klare sig endnu bedre?

Virksomhedsundersøgelse Fyn 2023

Fokus på aktuelle verdensforhold og deres betydning for fynske virksomheder

Maj 2023

Redaktion og layout:

Erhvervshus Fyn
Munkebjergvænget 1
5230 Odense M

For yderligere information kontakt
Analyserådgiver Anders Møller, amol@erhvervshusfyn.dk

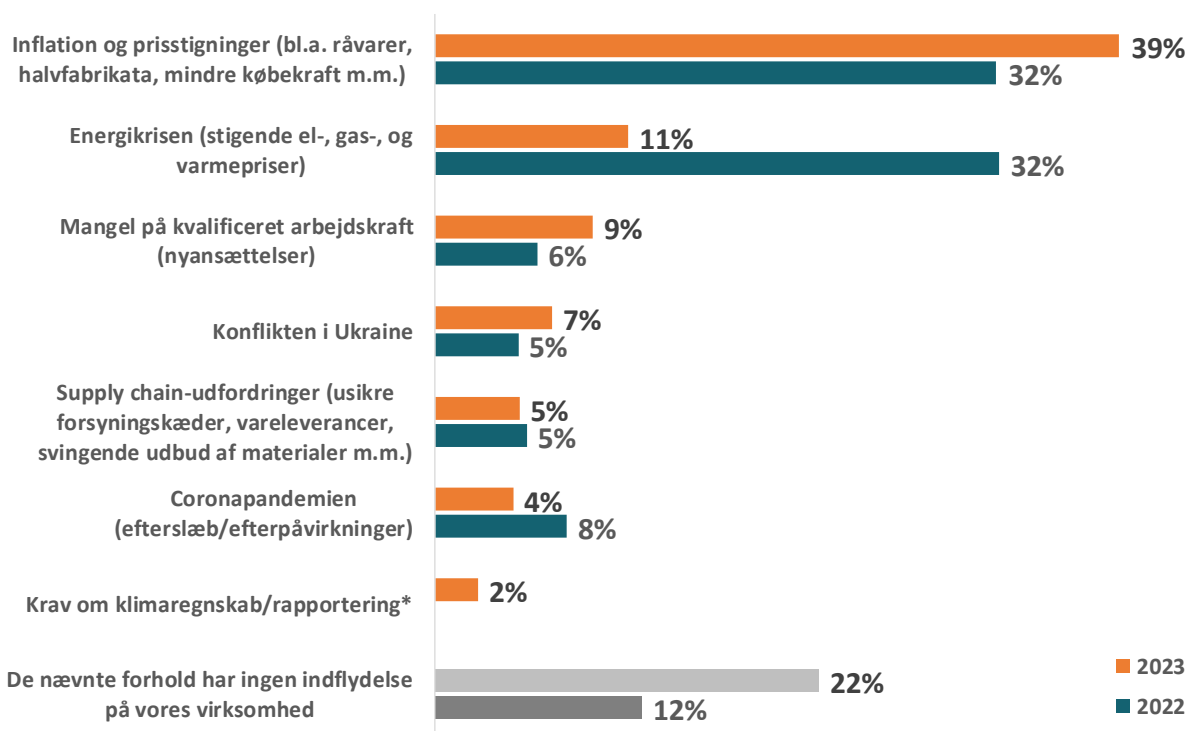
Inflationen er den altdominerende faktor, der påvirker virksomhedernes forretning for tiden i 2023. Energikrisen betyder langt mindre nu og indhentes af manglen på kvalificeret arbejdskraft.

Foråret 2023 byder på ét dominerende område, som påvirker virksomhederne på Fyn. Det er inflation og prisstigninger, som endda stiger til 39% sammenlignet med efteråret 2022 på 32%.

Modsat betød stigende energipriser med 32% markant mere for et halvt siden end i dag, hvor det falder to tredjedele til blot 11%.

Størst indflydelse på virksomhedernes forretning i 2023.

- En del forhold i verden i dag har indflydelse på danske virksomheder og deres forretning. Følgende syv anses for nogle af de største. Hvilken vil du vurdere har størst indflydelse på din virksomheds forretning for tiden?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Antal svar: 580; (2022: 537). * Nyt tema i 2023.

Derimod stiger mangel på kvalificeret arbejdskraft en smule fra 6% til 9%, sammen med Konflikten i Ukraine, som går fra 5% til 7%. Konflikten har ikke rykket sig i nævneværdig grad, men trækker i langdrag med dertilhørende uvished på flere markeder.

Udfordringer med usikre forsyningskæder er stabiliseret omkring 5% og anses for den samme (mindre) udfordring som i 2022. Dernæst følger efterslæbet fra coronapandemien med blot 4%, hvilket er en positiv halvering fra 8%. Dog driller det nogle virksomheder endnu med udskudte coronalån og udskudt moms i første halvdel af 2023.

Krav om klimaregnskab og rapportering er et nyt område i målingen, men ikke desto et område, som må forventes at få mere indflydelse fremover. Dog er det med 2% fortsat et fåtal, som anser det som et mere indflydelsesrigt område, end de seks øvrige.

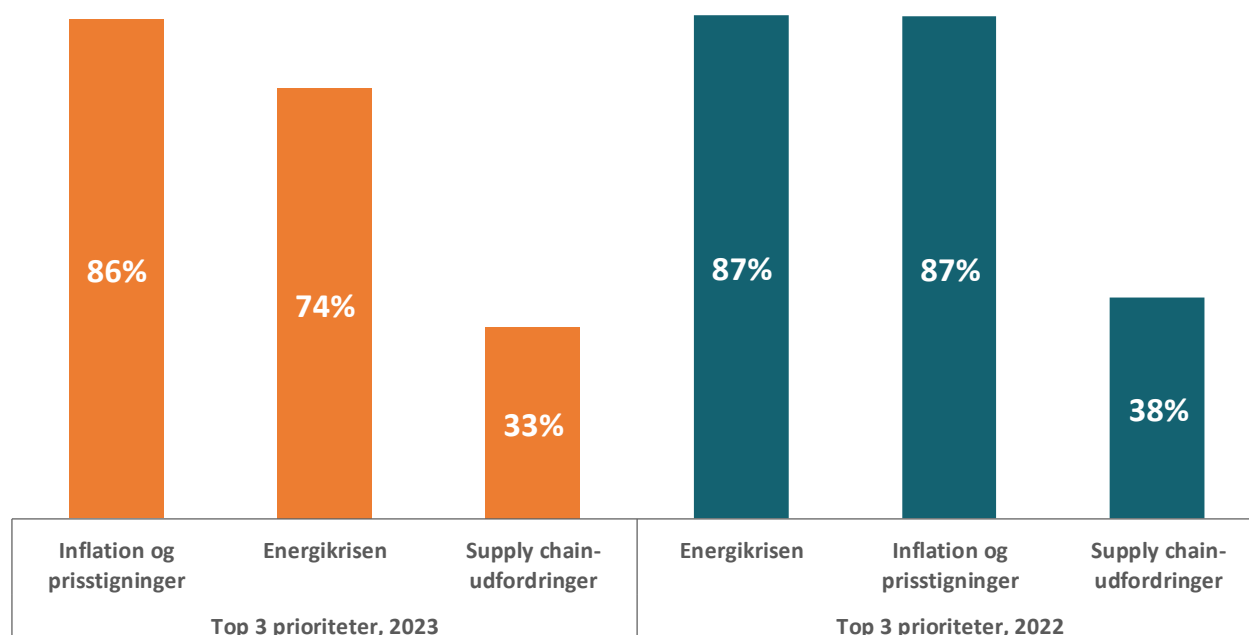
Glædeligt er det at se, at næsten dobbelt så mange nu ikke mener, at et af de syv områder har nogen indflydelse på deres forretning. Det vidner om en klar bedring generelt hos de fynske virksomheder.

Inflation vurderes også på længere sigt at have mest indflydelse på virksomhedernes forretning. Energikrisen vurderes dog også fortsat med stor indflydelse, samt til dels udfordringer med forsyningskæder.

Når virksomhederne skal prioritere de syv områder og deres indflydelse på forretningen de næste par år, så angiver næsten 9 ud af 10 virksomheder (86%) inflation, som et af de tre vigtigste. Det er på samme niveau som i efteråret 2022.

Indflydelse på virksomhedernes forretning på længere sigt (2024-2025).

- Hvordan vil du rangere de tre vigtigste områder i forhold til, hvor stor indflydelse du forventer de har på din virksomheds forretning på lidt længere sigt – fx de næste 1-2 år?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Antal svar: 452; (2022: 473). Summer over 100%, da der kan gives tre prioriteter ud af syv områder.

Virksomheder, hvor de nævnte områder ingen indflydelse har på forretningen, indgår ikke her.

Selvom energikrisen ligger meget lavere nu (jf. forrige side), så er det trods alt det anden mest nævnte område i top 3-prioriteterne med 74%. Dog angives det i lidt mindre grad sammenlignet med 2022, hvor andelen var 87%. Det vurderes altså i et større perspektiv at fortsætte med at have stor indflydelse på forretningen i den kommende tid.

På længere sigt vurderes udfordringer med forsyningskæder også, som en del af top 3 prioriteterne, men det lader til at være stabiliseret lidt her i 2023 og falder derfor fra 38% til 33%.

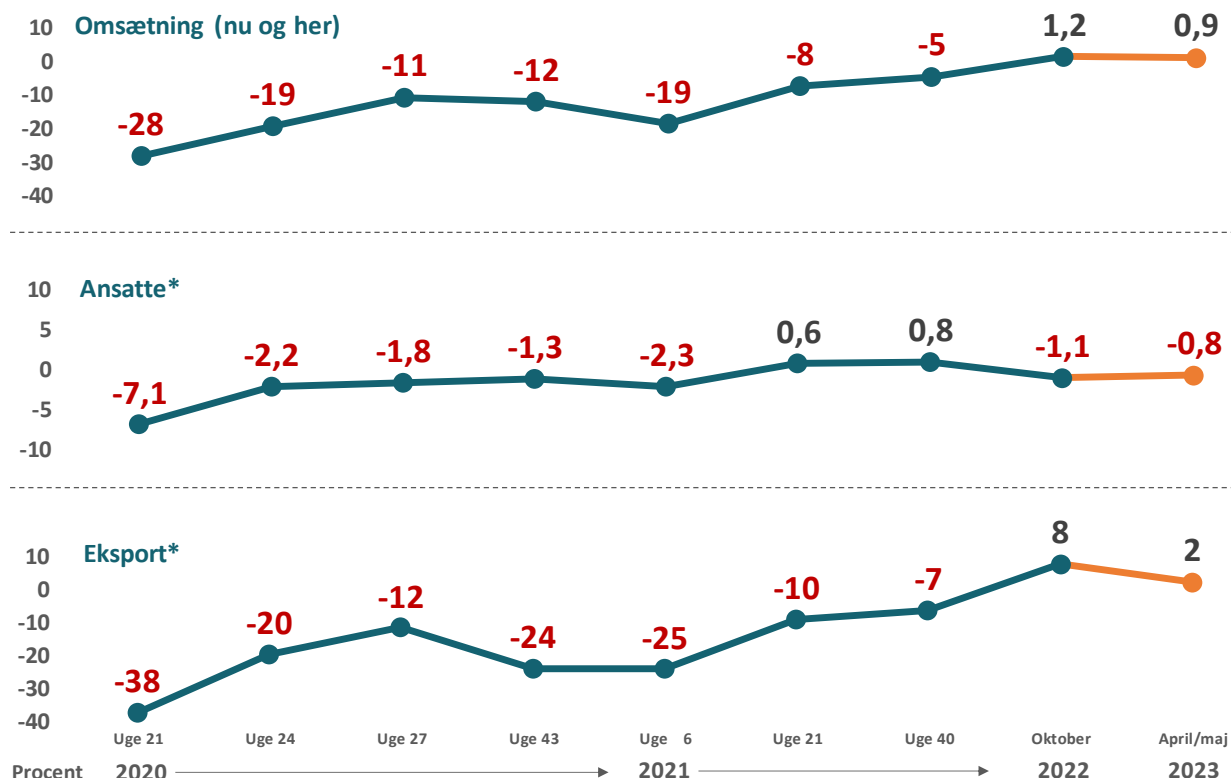
Virksomhedernes økonomiske situation har stabiliseret sig (faldet) noget i forhold til efteråret 2022 og det ser ud til, at inflationen siden sidste måling, har fået et endnu stærkere tag i virksomhederne.

Efter en lang nedgangsperiode under coronapandemien med negative tal, var der endelig opgang hos virksomhederne i målingen i efteråret 2022. Men med en stigende og for Danmark historisk høj inflation i løbet af 2022, har det sidenhen sat sig i virksomhedernes økonomi.

Omsætningen falder en smule til under en procent i den nyeste måling her i foråret 2023. Når man så tager inflation med i billedet, så vil det tilmed betyde en øget udhuling af likviditet og indtjening, når omsætningen kommer under pres.

Konsekvensen af de forskellige påvirkninger aktuelt i 2023.

- Hvilken påvirkning har din virksomhed oplevet på omsætning, eksport og/eller medarbejdere nu og her (i pct.), som følge af de aktuelle påvirkninger i 2023 (hhv. i 2022, samt coronapandemien i 2020 og 2021)?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Ansatte og eksport er kun opgjort for virksomheder, der har mindst én ansat hhv. egentlig eksport (+10 pct. eksportandel)

Antal svar: 452; (2022: 473); (2021: 1.151); (2020: 1.728). Virksomheder, hvor de nævnte områder ingen indflydelse har, indgår ikke her.

Beskæftigelsen ser også ud til fortsat at falde en smule efter en svag stigning sidst i pandemien. Med et fald på knap en procent tyder det på, at det historisk lave ledighedsniveau begynder at vende og gå opad.

Bedst (og værst) ser det ud for eksporten, som vurderes med det største fald af de tre nøgletal siden efteråret 2022. Dog ligger eksporten med 2% stigning lidt højere end de to øvrige nøgletal. Det er med stor sandsynlighed også inflationen (og energikrisen), som har udfordret international handel de sidste 8-10 måneder.

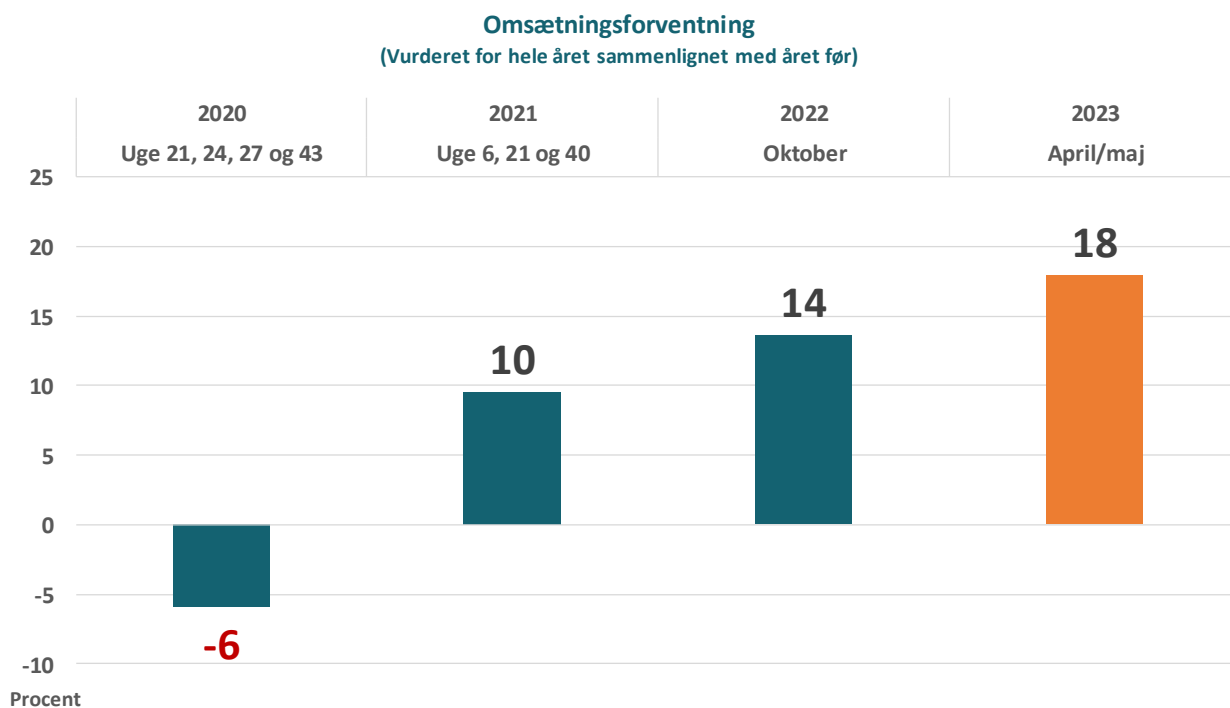
Sammenlignet med 2022, så er forventningen til hele 2023 dog med en højere positivisme for hele året samlet set.

Forventningen til omsætningen samlet set for 2023 vurderer de fynske virksomheder vil ligge på 18% sammenlignet med niveauet for 2022. Det er den højeste helårsvurdering i alle målingerne. I dette resultat indgår også de virksomheder, som angiver, at de syv nævnte områder ingen indflydelse har på deres forretning, hvorfor der må forventes større positivisme samlet set.

Inflationen er begyndt at falde. Energipriserne er faldet for noget tid siden og Europa har sat massivt ind på energisubstitution fra (russisk) gas til andre energikilder. De globale forsyningskæder er kommet mere i balance, så der er samlet set optimisme at spore hos virksomhederne, når hele året på nuværende tidspunkt skal estimeres.

Samlet omsætningsforventning for hele året sammenlignet med året før.

- Sammenlignet med sidste år, hvad er din virksomheds forventning til omsætningen samlet set for hele året (i pct.)?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Antal svar: 580; (2022: 537); (2021: 1.151); (2020: 1.728)

Dog er denne måling foretaget tidligt på året, hvor der er 7-8 måneder tilbage. Målingen i efteråret var derimod med et 2022, der næsten var gået. En forudsætning for et godt 2023 må være at inflationen fortsat falder – ikke kun i Danmark, men internationalt.

Det kan også konkluderes, at den usikkerhed og pessimisme, som herskede da coronapandemien var på sit højeste, ser ud til at være visket væk relativt hurtigt efter det stod på.

Netværk er fortsat det vigtigste behov for udvikling sammen med et stadigt stort behov for finansiel stabilitet på andenpladsen. Digitalisering rykker igen op og kommer i top 3.

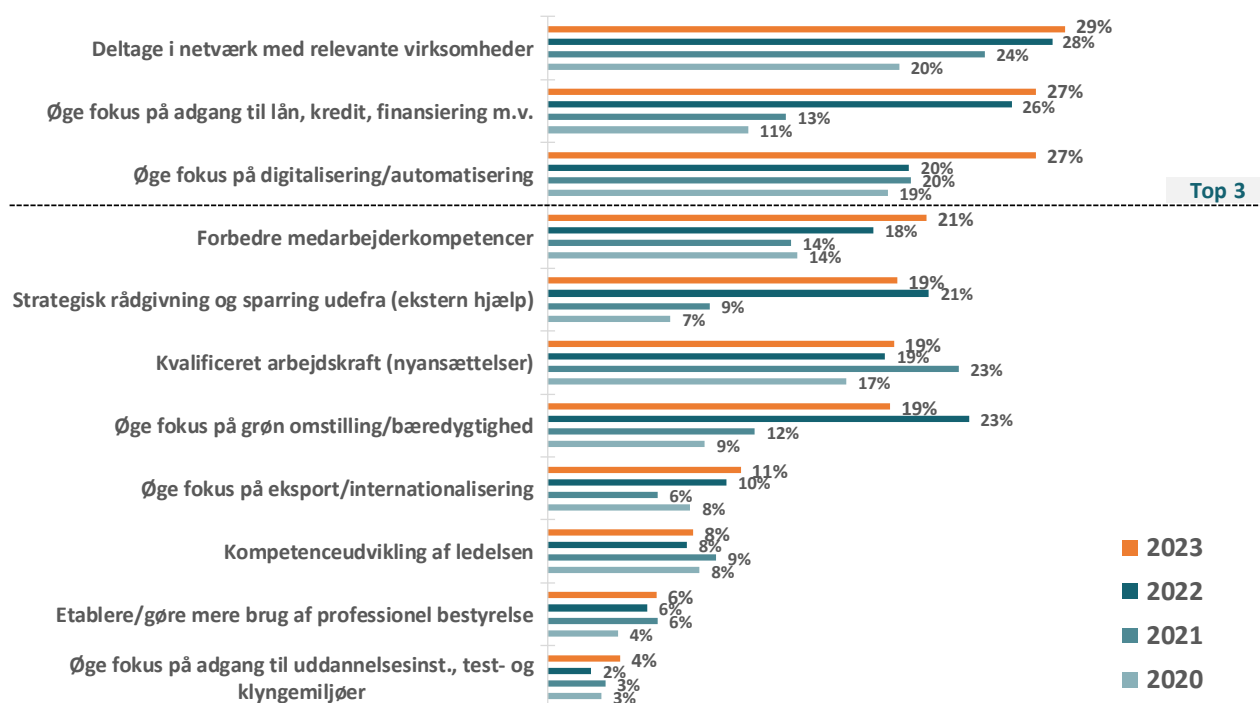
Virksomhedernes tre vigtigste behov for at klare sig bedre, end de allerede gør, ligger tæt i toppen og tæt på 30%. Netværk og finansiering forbliver i toppen hvortil digitalisering vender tilbage i top 3.

Netværk med andre virksomheder er steget 50% i de fire år målingen er gennemført, hvilket understreger den store betydning af erfaringsdeling, best practices og gode håndgribelig råd fra "ligesindede".

Måske som konsekvens af at ansættelse af kvalificeret arbejdskraft fortsat er svært, så stiger fokus på at forbedre medarbejderkompetencer atter. Her er også sket en 50%-stigning siden 2020/21.

Ressourcebehov for at virksomhederne kan klare sig bedre.

- Hvilke af nedenstående behov er de tre vigtigste i din virksomhed?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Virksomhederne kan angive max tre af deres vigtigste behov.

Antal svar: 580; (2022: 537); (2021: 1.151); (2020: 1.728)

Hertil ligger behovet for ekstern hjælp i form af strategisk rådgivning lige efter. Et område, som virksomheder i langt højere grad efterspørger post-corona end under pandemien. På samme måde har fokus på grøn omstilling også taget et markant hop op post-corona end tidligere – selvom det er med et mindre dyk i den aktuelle måling sammenlignet med den forrige.

Stigningen i fokus på eksport i forrige måling holder niveauet i denne måling og er også steget en smule de sidste 3-4 år.

Ledelsesudvikling, bestyrelse og fokus på forskningsmiljøer ligger fortsat nederst i efterspurgte behov.

Bilag

Resultater fordelt på brancher.
Fakta om undersøgelsen.

På tværs af brancher dominerer inflation som den største udfordring. De øvrige områder viser stor variation mellem brancherne i forhold til hvor udfordrende de er.

Inflation påvirker markant mere i detailbranchen end i de øvrige brancher og mindst hos industri og landbrug. Samlet set er inflation og prisstigninger området med klart mest indflydelse på alle branchers forretning.

Energikrisen er mest udtalt i turismeerhvervet sammenlignet med andre brancher, men driller også i industribranchen og landbruget. Industrien og engroshandel og transport er også mere plaget af fortsatte udfordringer med forsyningskæder end de øvrige brancher.

Udfordringen med manglen på kvalificeret arbejdskraft dominerer hos bygge og anlæg og til dels hos service, og er langt mere udtalt, end hos de øvrige brancher.

Størst indflydelse på virksomhedernes forretning i 2023 - fordelt på brancher.

- En del forhold i verden i dag har indflydelse på danske virksomheder og deres forretning. Følgende seks anses for nogle af de største. Hvilken vil du vurdere har størst indflydelse på din virksomheds forretning for tiden?

	Inflation	Energikrisen	Corona pandemien	Mangel på kvalificeret arbejdskraft	Supply chain udfordringer	Ukraine konflikten	Klima regnskab	Ingen indflydelse
Bygge og anlæg	38%	10%	2%	15%	2%	6%	1%	24%
Industri	31%	15%	1%	8%	9%	6%	3%	27%
Detailhandel	56%	9%	5%	5%	5%	7%	0%	13%
Engroshandel og transport	44%	11%	3%	8%	8%	10%	3%	14%
Service	35%	7%	6%	11%	4%	6%	2%	29%
Turisme	46%	25%	5%	8%	1%	3%	2%	8%
Landbrug m.v.	32%	13%	1%	6%	4%	12%	9%	22%

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Turisme dækker over hotel, restaurant, rejsebureau, kultur, taxi m.m.

Antal svar: 452. Virksomheder, hvor de nævnte områder ingen indflydelse har på forretningen, indgår ikke her.

Servicebranchen, men også industri, adskiller sig ved, at en del flere ikke anser, at områderne har nogen indflydelse på forretningen. Mere end fjerdedel af servicevirksomhederne føler sig ikke påvirket for tiden af disse områder.

Konflikten i Ukraine varierer fra "meget lille" indflydelse i turisme til "udtalt" i landbruget. Klimaregnskab er begyndt at have synlig indflydelse i nogle brancher og hos andre ingen indflydelse. Hos landbruget kan man begynde at se det har en indflydelse, mens det er fraværende endnu hos en række andre brancher.

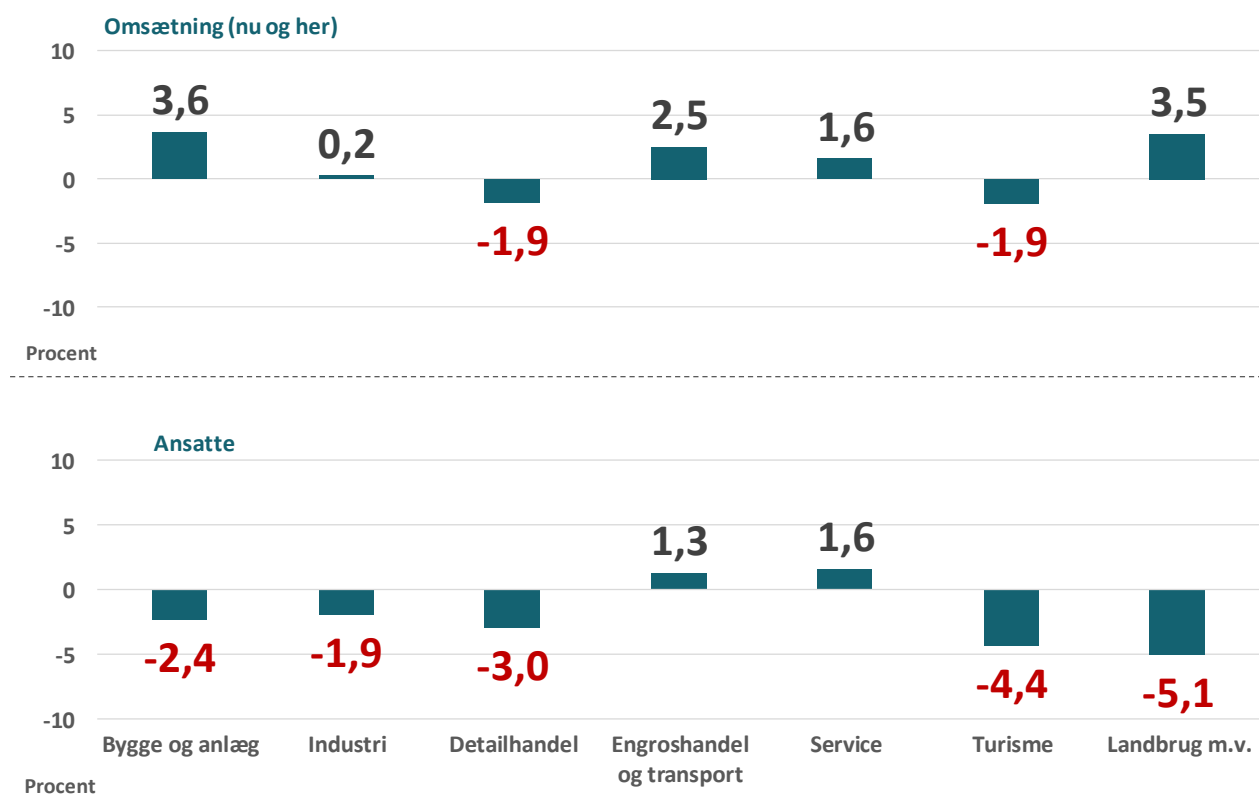
Aktuelt er detailhandlen og turisme hårdest ramt og oplever fald i omsætningen. Bygge og anlæg og landbruget klarer sig bedst for tiden.

Detailhandlen og turisme mærker om nogen konsekvensen af inflationen, men også industri ser ud til at være udfordret. Både på omsætning og beskæftigelse, er der fald nu og her.

Modsat ligger bygge og anlæg sammen med landbrug lidt højere i udviklingen af omsætningen, men kæmper, som de øvrige brancher, også med beskæftigelsen. Måske prisstigningerne tvinger afskedigelser med sig mens aktivitetsniveauet og omsætningen kan holdes.

Konsekvensen af de forskellige kriser/udfordringer nu og her i 2023 - fordelt på brancher.

- Hvilken påvirkning har jeres virksomhed oplevet på omsætning og/eller medarbejdere nu og her (i pct.), som følge af de aktuelle påvirkninger i 2023?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Ansatte er kun opgjort for virksomheder, der har mindst én ansat. Turisme dækker over hotel, restaurant, rejsebureau, kultur, taxi m.m.

Antal svar: 580

Kun engroshandel og transport, samt servicebranchen angiver positive om end beskedne vækstrater i både omsætning og beskæftigelse.

Engroshandel og transport vurderer at opnå højest vækst mens turisme er lavest, når der sammenlignes med sidste år.

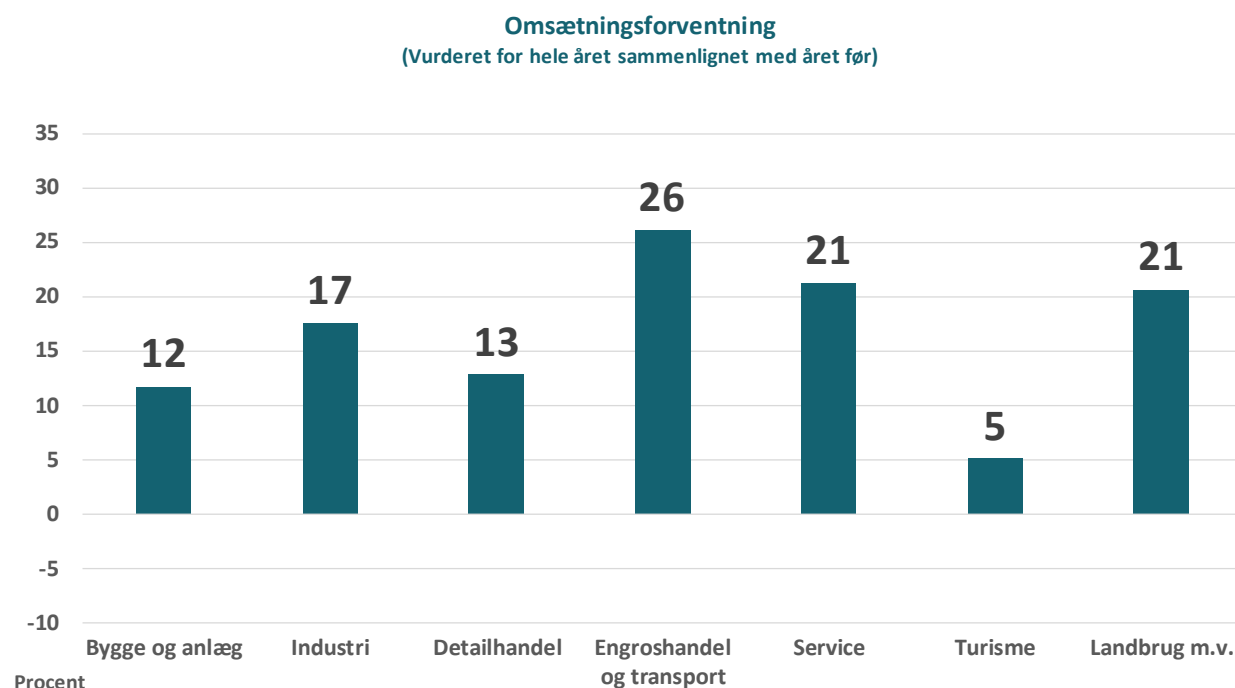
Branchernes vurdering af samlet omsætning for hele året i forhold til sidste år, varierer markant fra engroshandel og transport med 26%, som er højest, til turisme med 5%, som er lavest.

Service og til dels landbrug, er brancher med høje andele af virksomheder, som ikke synes at være påvirkede af de syv områder på forretningen. Måske derfor vurderer de brancher så også høje omsætningsvækster i 2023 sammenlignet med 2022.

Industri, detail og bygge og anlæg deler ca. samme vurdering af deres situation for hele året med vækstrater for omsætningen mellem 12% og 17%, når der holdes op mod 2022. Især detailhandel var under hårdt pres i efteråret 2022, hvor forrige måling blev lavet, så nu viser det sig at branchen begynder at vurdere, at forbrugernes købekraft sandsynligvis vender tilbage i 2023.

Samlet omsætningsforventning for hele året sammenlignet med året før - fordelt på brancher.

- Sammenlignet med sidste år, hvad er din virksomheds forventning til omsætningen samlet set for hele året (i pct.)?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Turisme dækker over hotel, restaurant, rejsebureau, kultur, taxi m.m.

Antal svar: 580

Fynsk turisme giver omvendt fortsat udtryk for ustabilitet blandt forbrugerne. Med den laveste omsætningsforventning for hele året på 5% på tværs af brancherne sammenlignet med sidste år, så virker det til, at branchen generelt stadig er i en genstartsproces. Først med en drænende nedlukning i 2020-21, som dernæst blev efterfulgt af store prisstigninger på både energi og varer generelt i 2022 til nu.

Fakta om virksomhedsundersøgelsen 2023

- Undersøgelsen er gennemført som onlineundersøgelse med svar fra 580 virksomheder i foråret 2023. I de tre foregående år, er der gennemført punktmålinger på udvalgte tidspunkter i løbet af årene, som samlet set udgør 1.728 svar i 2020, 1.151 svar i 2021 og 537 i 2022 med fynske virksomheder (se oversigt). Det giver lave statistiske usikkerheder i resultaterne mellem +/- 2,7 og 4,2 procentpoint og der er hermed god validitet i de samlede resultater.
- Undersøgelsen er gennemført med et så repræsentativt udsnit af virksomhederne på Fyn som muligt. Ifølge CVR-registeret fordeler virksomhederne sig på hovederhvervene vist i tabellen herunder. I tallene for alle virksomheder indgår erhverv både med og uden ansatte.
- Stikprøvestørrelserne og brancheandelene i de forskellige målinger harmoniserer relativt fint med populationen af virksomheder på Fyn på tværs af brancherne. Undersøgelserne har dermed en fin repræsentativitet af den fynske erhvervsdemografi.
- Turisme præsenteres som selvstændigt erhverv i resultaterne. Turisme trækkes fra de to hovedbrancher transport (taxi- og turistkørsel og vand- og flytransport) og service (hotel/overnatning, cafe/restaurant, rejsebureau og kultur).

		Landbrug m.v.	Industri	Bygge- og anlæg	Detailhandel
Alle private erhverv på Fyn		4019	2333	3580	2745
Andel i branchen (totalt)		10,5%	6,1%	9,4%	7,2%
Andel i stikprøve: 2023		8,1%	10,6%	10,3%	15,4%
Andel i stikprøve: 2022		14,0%	7,6%	5,0%	9,3%
Andel i stikprøve: 2021		5,1%	5,9%	4,0%	5,1%
Andel i stikprøve: 2020		7,0%	8,2%	6,3%	8,0%
Engroshandel og transport	Finansiering	Information og kommunikation	Videnservice og rådgivning	Service	Total (antal)
3846	1253	2075	4470	13900	38221
10,1%	3,3%	5,4%	11,7%	36,4%	
14,1%	0,7%	5,7%	11,4%	23,6%	580
13,2%	1,4%	5,7%	13,6%	31,6%	537
8,3%	1,3%	3,0%	12,0%	22,0%	1151
11,7%	2,0%	5,9%	16,4%	34,1%	1728

- Der indgår kun svar fra private virksomheder registreret med en af følgende selskabsformer: aktieselskab, anpartsselskab, enkeltmandsvirksomhed, interessentskab, iværksætterselskab samt personlig mindre virksomhed. Undersøgelsen inkluderer tillige kun selskaber med hovedsæde på Fyn og holdingselskaber er fravalgt. Offentlige institutioner, foreninger, fonde osv. indgår ikke i undersøgelsen.
- Både små og store virksomheder har deltaget i undersøgelsen. I gennemsnit har virksomhederne mellem 4 og 7 ansatte i undersøgelsen.

